

Wacha Imre: A szöveg és hangzása

Több mint 50 éve zajlanak a Kazinczy-versenyek. Minden évben 120–150 versenyző mutatja be, miként beszél anyanyelvünket, miként tudja igényesen, értve-értetően megszólaltatni mások – kiváló szerzők – okos, igényesen szép gondolatait.

A versenyek zárásakor számukra és felkészítő tanáraik számára a versenyek bírálóbizottságának valamelyik tagja összefoglalta a verseny tapasztalatait, tanácsokat adott a versenyzőknek és felkészítő tanáraiknak a következő évi versenyekhez. A közös munka eredményeként a „kiejtési versenyek” gyermekbetegségeit leküzdve, a szóejtegetéstől, a pontos kiejtéstől – a hangzásukban jól megszólaltatott mondatok után – eljutottunk a szövegformába belefogalmazott és a szövegbe rejtett gondolatok igényes, okos megszólaltatásáig.

A felkészítő tanárok csapata is eléggé sokat változott az ötven egynéhány év alatt. Gondoljunk csak meg: van olyan felkészítő tanár, kolléganő, aki rendszeresen hozta tanítványait a győri versenyekre, maga annak idején még versenyzőként szerepelt Győrben az országos döntőn.

Mivel a felkészítő tanárok serege – hála Istennek – ismételen meg-megújul, új, fiatal kollégák lépnek azok sorába, akik a tiszta beszédért tevékenykednek, a megtartó anyanyelvben és anyanyelvvel való okos gondolkodást tanítják, a „szép” beszédétől az okos gondolatok értő-értető tolmácsolásáig. Babits Mihály az irodalmi nevelésről szólva azt mondja, hogy ez „az emberi szellem minden nevelésének tengelye”. Egy oldalról gondolkodni, más oldalról beszélni tanít, a szó legtágabb értelmében. Az olvasás is gondolkodás és az írás is beszéd.

A Kazinczy-versenyek célja tökéletesen találkozik Babits gondolataival. A versenyekre készülőknek tanáraik a felkészülés során okos versenyszövegek kiválasztásával, olvasásával, elemzésével, majd hangos megszólaltatásával, a versenyeken a gondolat továbbadásával gondolkodni és beszélni tanítják.

Az ötven év versenyei és a versenyek alapján szerzett tapasztalatok nemcsak a versenyző diákokat tanították gondolkodni és beszélni. Tanárok, a nyelvet tanulmányozó tudósok számára vizsgálati alapot is nyújtottak, hogy jobban, alaposabban megismerhessük a hangzó nyelvet és ennek törvényszerűségeit.

(A szerző nevében a ch h-nak ejtendő.)